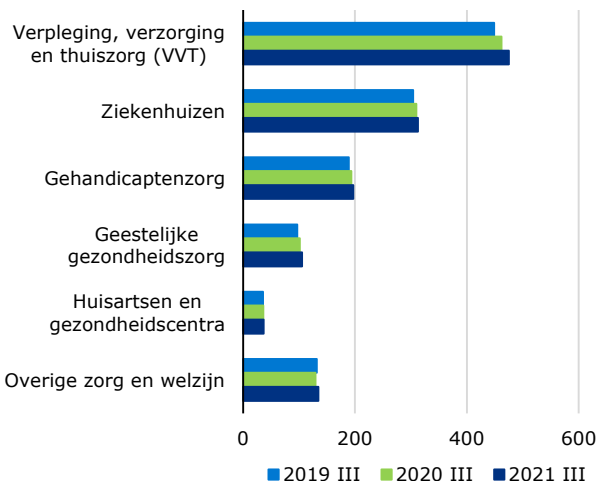

Zorg Barometer arbeidsmarkt

Maart 2022

In 2021 groeide het aantal banen van werknemers in de zorg tot meer dan 1,26 miljoen aan het eind van het 3e kwartaal. Tegelijkertijd liep het aantal vacatures in de zorg op tot recordhoogte en daalde het aantal mensen dat vanuit de zorgsector in de WW zit. De personeelstekorten worden hierdoor nog nijpender dan ze al waren. Inzet op boeien, binden en behouden van personeel kan de krapte niet oplossen, maar wel verminderen.

Aantal banen van werknemers (x1000) Zorgbranches, 3^e kwartaal 2019-2021

Bron: CBS/AZW StatLine (voorlopige cijfers)

Meer werknemersbanen in de zorg

In 2021 waren er meer dan 1,26 miljoen banen van werknemers in de zorg (exclusief zelfstandigen). De zorgsector is een van de grootste werkgevers in Nederland. De coronacrisis heeft de banengroei in de zorg in 2020 wel afgeremd, maar de trend bleef stijgend. Ook in 2021 zette die stijgende lijn door, ook al schommelde het aantal banen soms van kwartaal op kwartaal. De stijging is het duidelijkst te zien in de branche verpleging, verzorging & thuiszorg (VVT).

Tempo banengroei neemt af

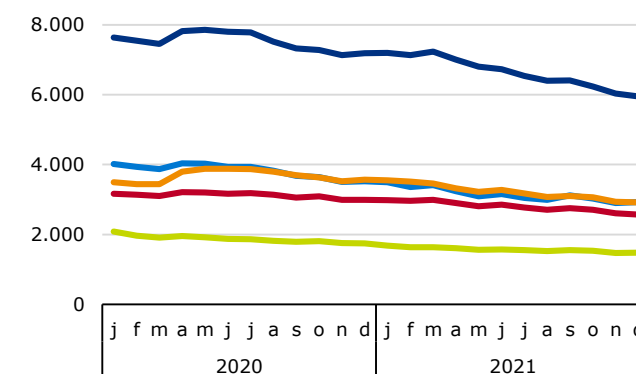
De prognoses van AZW (Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn) laten voor 2022 en 2023 een verdere groei zien van het aantal werknemers in de zorg als geheel. Daarbij gaat AZW ervan uit dat in deze jaren de zorg stapsgewijs terugkeert naar de trends van voor de coronacrisis. Over de periode tot 2031 is het beeld van AZW dat het groeitempo van het aantal werknemers geleidelijk afneemt. Groei zit vooral in de branche verpleging & verzorging, maar ook in de thuiszorg en bij huisartsen & gezondheidscentra. Bron: [prognoses AZW](#)

Daling WW'ers vanuit de zorg

Eind 2021 bedroeg het aantal WW'ers uit de zorg circa 15.800. Dat zijn er bijna 3.200 minder dan

een jaar eerder en ruim 4 duizend minder dan begin 2020, bij de start van de coronacrisis.

Aantal WW'ers uit zorgbranches 2020-2021

— Ziekenhuizen — VVT
— Geestelijke gezondheidszorg — Gehandicaptenzorg
— Overige zorg

Bron: UWV (branches op basis van SBI-indeling)

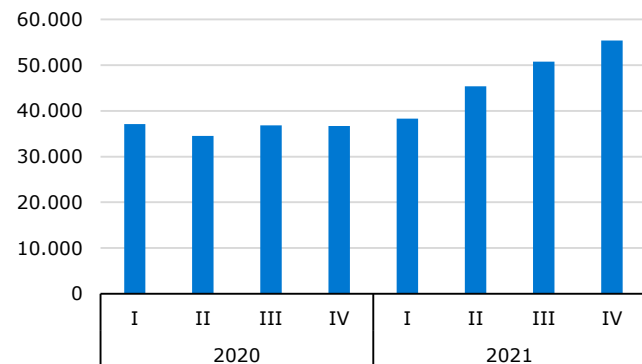
In alle sectoren samen nam het aantal WW'ers in 2021 met een derde af. In de zorg was die afname relatief minder sterk (-17%). Dat verschil komt mede doordat in veel sectoren sprake is van een inhaalslag na een forse stijging van het aantal WW'ers in 2020. In de zorg was dat niet aan de orde, daar daalde het aantal WW'ers in 2020 al.

Steeds meer openstaande vacatures

Terwijl de totale vacaturemarkt in 2020 fors inzakte, viel dat in de zorg mee. De grafiek toont het aantal openstaande vacatures per kwartaal, voor de sector zorg en welzijn als geheel. Dat is dus breder dan alleen de zorg, maar de trend is helder.

Openstaande vacatures zorg en welzijn

Stand per kwartaal, 2020-2021

Bron: CBS

Na een kleine dip in de eerste helft van 2020 bereikte het aantal openstaande vacatures in deze sector in de tweede helft van dat jaar al weer het niveau van voor de coronacrisis.

In 2021 liepen die aantallen elk kwartaal verder op. Eind 2021 stonden er meer dan 55 duizend vacatures open in zorg en welzijn. Dat is 51% meer dan een jaar eerder. De totale vacaturemarkt groeide op jaarbasis nog veel sterker, met 76%. Net als bij de WW komt dit verschil in groei mede doordat veel sectoren een verlies uit 2020 hadden goed te maken, terwijl het aantal vacatures in zorg en welzijn ook in dat jaar steeds hoog bleef.

Specifiek voor **zorgberoepen** staan er eind 2021 vooral veel vacatures open voor:

- verzorgenden ig
- groeps- en woonbegeleiders
- algemeen verpleegkundigen

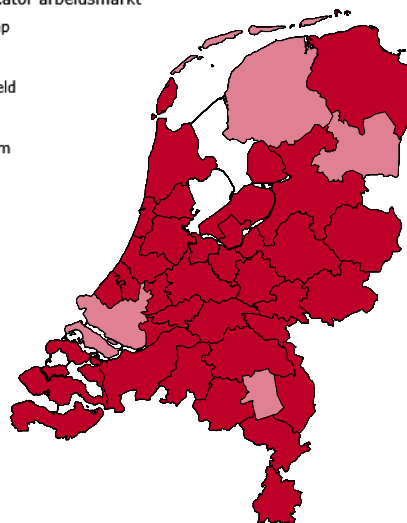
Ook zijn er veel vacatures voor huishoudelijk medewerkers thuiszorg, gespecialiseerd verpleegkundigen en gz-psychologen & psychotherapeuten.

Meer vacatures en minder werkzoekenden betekent dat de spanning op de arbeidsmarkt toeneemt. Eind 2021 is de markt in alle arbeidsmarktregio's krap of zeer krap voor zorgberoepen. Dat betekent dat het voor werkgevers lastiger is om vacatures te vervullen voor deze beroepen.

Spanningsindicator zorgberoepen

4^e kwartaal 2021

Spanningsindicator arbeidsmarkt

Bron: [UWV, Spanningsindicator](#)

De oplopende spanning blijkt ook uit de groeiende lijst Kansrijke beroepen van UWV. Eind 2021 staan daar 35 (groepen van) zorgberoepen op. Dat loopt uiteen van verschillende soorten verpleegkundigen, artsen of medisch assistenten tot verzorgenden ig, helpenden in instellingen en huishoudelijk medewerkers thuiszorg.

Voor de meeste van deze beroepen is een opleiding nodig op minimaal mbo-3 niveau of zelfs op hbo/wo-niveau. Dat kan een flinke drempel zijn voor werkzoekenden, maar soms is een tussenstap mogelijk. Zo zijn de kansen bijvoorbeeld goed voor helpenden (niveau 2) die kunnen doorstromen naar verzorgende ig op niveau 3.

Bron: [UWV Kansrijke beroepen, december 2021](#)

Verminderen van krapte in de zorg

De coronacrisis heeft de al bestaande tekorten aan personeel in de zorg verscherpt. In 2020 ontstonden diverse tijdelijke initiatieven, zoals *Extra handen in de zorg* en *Coronabanen in de zorg*, om snel extra mensen voor de zorg te mobiliseren. Dit kwam bovenop de al lopende inspanningen gericht op het boeien, binden en behouden van personeel voor en in de zorg. Onder meer het *Actieprogramma Werken in de Zorg* gaf daar adviezen over. Die blijven waardevol, ook al is het programma eind 2021 formeel gestopt. Ook UWV publiceert over oplossingen om krapte aan te pakken. [Adviezen Werken in de zorg; 27 oplossingen voor personeelstekorten \(werk.nl\)](#)

Een oplossing kan zijn om het werk anders te organiseren en/of anders te verdelen over verschillende functies. Dit gaat vaak samen met een herbezinning op de uit te voeren taken. Vermindering van de administratieve last kan bijvoorbeeld extra uren opleveren voor zorg of verlaging van de werkdruk, zoals recent onderzoek van ActiZ voor de ouderenzorg aangeeft. [ActiZ/SiRM - Opties onder de loep](#)

Er worden ook manieren ontwikkeld om stapsgewijs op te leiden voor de zorg. Zo biedt de *Nationale Zorgklas* een korte online training of snelcursus voor iedereen die wil meehelpen in de zorg, ongeacht zijn achtergrond. Ook is er een leerroute om in maximaal 6 maanden een mbo certificaat te halen op niveau 2 of 3. [Nationale Zorgklas](#) Dat kan worden gevolgd door combinaties van leren en werken.

Onder de noemer *Ontdekde zorg week* bieden verschillende organisaties informatie over het werken in de praktijk in allerlei zorgberoepen. Ook bieden ze persoonlijk advies en ondersteuning aan bijvoorbeeld zij-instromers en herintreders om die stap naar werken in de zorg daadwerkelijk te kunnen zetten. [Ontdekde zorg week](#)

Dit zijn maar een paar van de vele mogelijkheden om personeelstekorten in de zorg terug te dringen. Desondanks zal de zorg nog lang met kraptes op de arbeidsmarkt blijven kampen.